
Ofte stillede spørgsmål

FAQ

DATATILSYNET

Indhold

Generelt.....	6
Betragtes et billede som en personoplysning?	6
Skal jeg have Datatilsynets tilladelse til at behandle personoplysninger?.....	6
Har jeg efter persondataloven pligt til at udlevere oplysninger om mig?	6
Jeg er blevet opmærksom på, at diverse hjemmesider har oplysninger om mig, fx om min bil eller min bolig. Hvad gør jeg?	6
Kan jeg få erstatning, hvis oplysninger om mig er blevet behandlet i strid med loven?	6
Kan man blive straffet, hvis man ikke overholder persondataloven?.....	7
Arbejde og HR.....	7
Hvilke oplysninger kan en arbejdsgiver bede om i forbindelse med en jobsamtale?.....	7
Må arbejdsgiveren overvåge de ansattes brug af internettet?.....	7
Må arbejdsgiveren læse medarbejdernes e-mails?	7
Må arbejdsgiveren registrere de ansattes færden ved brug af GPS?	8
Må arbejdsgiveren optage medarbejdernes telefonsamtaler?	8
Må arbejdsgiveren foretage tv-overvågning af arbejdspladsen?.....	8
Hvilke oplysninger kan arbejdsgiveren offentliggøre om mig på internettet eller intranettet?.....	9
Registreret som dårlig betaler	9
Hvad er et kreditoplysningsbureau?	9
Hvor længe er man registreret som dårlig betaler?	10
Hvad er mine rettigheder som dårlig betaler?	10
Forskning	10
Hvornår skal et forskningsprojekt anmeldes til Datatilsynet?	10
Hvem er dataansvarlig for projektet?	10
Hvad gælder, når der indsamles oplysninger om danske patienter til et forskningsprojekt?	11
Må jeg anvende oplysninger fra et forskningsprojekt til andre formål, fx sagsbehandling eller markedsføring?.....	11
Må vi videregive personoplysninger til et forskningsprojekt?	11
Har vi som privat virksomhed, offentlig myndighed mv. pligt til at videregive personoplysninger til et forskningsprojekt?	11
Må vi indhente oplysninger fra patientjournaler til et forskningsprojekt?.....	11
Hvad gælder for multinationale forskningsprojekter?	11
Hvornår skal oplysningerne i et projekt slettes?	11
Personnummer	11

Skal jeg oplyse mit personnummer til en privat virksomhed, hvis de beder om det?	11
Er der særlige sikkerhedskrav i forbindelse med behandling af oplysninger om personnummer?	12
Må en virksomhed påføre mit personnummer i deres brevpost til mig?	12
Er personnummeret en følsom oplysning?	12
Tv-overvågning	13
Må en boligorganisation opsætte tv-overvågning?	13
Må jeg som privatperson opsætte tv-overvågning?	13
Kan en arbejdsgiver opsætte tv-overvågning på arbejdspladsen?	13
Skal der informeres om, at et område er tv-overvåget?	14
Må man optage lyd i forbindelse med tv-overvågning?	14
Foreninger	14
Jeg sidder i bestyrelsen for en lille forening. Er vi omfattet af persondataloven?	14
Hvilke oplysninger må man registrere om foreningens medlemmer?	14
Må jeg videregive oplysninger om, hvem der er medlem af foreningen?	15
Hvad skal jeg være opmærksom på, når jeg masseudsender en e-mail til foreningens medlemmer? ..	15
Overførsel til tredjelande	15
Hvad skal jeg være opmærksom på, hvis jeg ønsker at overføre oplysninger til andre lande?	15
Optagelse af telefonsamtaler	15
Må en privatperson optage en telefonsamtale?	15
Må en virksomhed optage telefonsamtaler, fx ved opkald til kundeservice eller lignende?	15
Rettigheder	16
Kan jeg få indsigt i, hvilke oplysninger en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. behandler om mig?	16
Hvordan kan jeg bede om indsigt?	16
Hvad koster det at få indsigt?	16
Hvor længe skal jeg vente på svar på min anmodning om indsigt?	16
Hvad gør jeg, hvis en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. behandler forkerte oplysninger om mig?	16
It-sikkerhed	17
Hvad skal man som privat virksomhed være opmærksom på, når der overføres personoplysninger via virksomhedens hjemmeside?	17
Hvad skal man som privat virksomhed være opmærksom på, når man sender personoplysninger per e-mail?	17

Hvad skal man som ansat ved en offentlig myndighed være opmærksom på, når man sender personoplysninger per e-mail?.....	18
Må ansatte ved en offentlig myndighed gemme e-mails med personoplysninger i deres e-mailprogram?	18
Søgemaskiner	19
Kan jeg få fjernet et søgeresultat hos en søgemaskine?	19
Skoler og institutioner	19
Kan skolen offentliggøre oplysninger om skolens elever på skolens hjemmeside?	19
Er oplysninger om karakterer følsomme oplysninger?	19
Samtykke	19
Hvad er et samtykke, og hvordan skal det se ud?	19
Kan der ske behandling af personoplysninger uden et samtykke?	19
Er der en aldersgrænse for at kunne give samtykke?	20
Kan jeg tilbagekalde mit samtykke?	20
Dataansvarlig	20
Bør jeg afklare, om jeg er dataansvarlig eller databehandler?	20
Hvornår er jeg dataansvarlig?.....	20
Kan I give nogle eksempler på dataansvarlige?.....	20
Hvornår er jeg databehandler?	20
Kan I give nogle eksempler på databehandlere?	21
Skal der indgås en skriftlig aftale imellem den dataansvarlige og databehandleren?.....	21
Hvem skal sikre, at databehandleren overholder de krævede sikkerhedsforanstaltninger?	21
Hvordan kan en databehandleraftale udformes?	21
Internettet og sociale medier	21
Skal jeg overholde persondataloven, hvis jeg omtaler andre personer i forbindelse med min blog?....	21
Kan jeg kræve, at oplysninger om mig bliver slettet fra en hjemmeside?	22
Kan jeg kræve, at forkerte oplysninger om mig bliver rettet eller slettet?.....	22
Må jeg lægge billeder af andre op på internettet uden deres samtykke?	22
Er der oplysninger om andre, som jeg ikke må offentliggøre på internettet?	23
Anmeldelsespligt	23
Hvad er anmeldelsespligten?	23
Hvornår skal private virksomheder anmelde deres behandling af oplysninger til Datatilsynet?	23
Hvornår skal et forskningsprojekt anmeldes til Datatilsynet?	23

Hvornår skal offentlige myndigheder anmelde deres behandling af oplysninger til Datatilsynet?	23
Whistleblowerordning.....	24
Hvad er en whistleblowerordning?	24
Er det lovpligtig at oprette en whistleblowerordning?	24
Krævet det en tilladelse fra Datatilsynet, hvis en virksomhed vil oprette en whistleblowerordning? ...	24
Klagemuligheder og kontakt til Datatilsynet	24
Hvordan kan jeg klage?	24
Hvordan klager jeg over en offentlig myndighed eller en privat virksomhed?.....	25
Hvordan klager jeg over et opslag på et socialt medie?.....	25
Kan jeg klage over oplysninger om mig i medierne?.....	25
Hvem skal jeg kontakte, hvis mit hemmelige telefonnummer er blevet offentliggjort på Krak?	25
Jeg modtager spam. Hvem skal jeg klage til?	26
Hvem skal jeg kontakte vedrørende helbredsoplysninger i patientjournaler?.....	26
Mine oplysninger er blevet brugt i forbindelse med en sag ved domstolene.	26
Jeg er blevet udsat for identitetstyveri. Kan I hjælpe?.....	26
Hvordan kontakter jeg Datatilsynet?	26

Generelt

Betragtes et billede som en personoplysning?

Ja, hvis det drejer sig om et billede af en genkendelig person, vil der være tale om en personoplysning efter persondataloven.

Skal jeg have Datatilsynets tilladelse til at behandle personoplysninger?

Oftest nej. I nogle tilfælde skal man dog give Datatilsynet besked om, at man behandler personoplysninger, og få Datatilsynets tilladelse hertil. Det kaldes at anmelde en behandling af personoplysninger. Du kan læse mere om anmeldelsespligten til Datatilsynet [her](#).

Har jeg efter persondataloven pligt til at udlevere oplysninger om mig?

Nej, persondataloven bestemmer kun, hvornår en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. kan og må behandle personoplysninger. Loven bestemmer ikke, hvornår en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. har krav på at få oplysninger om dig.

Datatilsynet kan dog ikke sige, om det i en konkret situation følger af anden lovgivning, at du har pligt til at udlevere oplysninger om dig, eller om det har konsekvenser, at du ikke ønsker at udlevere oplysninger om dig.

Jeg er blevet opmærksom på, at diverse hjemmesider har oplysninger om mig, fx om min bil eller min bolig. Hvad gør jeg?

Private virksomheder mv. kan som udgangspunkt lovligt indsamle, registrere, bearbejde og videregive personoplysninger, der er indhentet fra et eller flere offentligt tilgængelige registre såsom Statstidende, CVR, Bilbogen, Motorregistret o. lign.

Der findes ingen specifikke regler i persondataloven om private virksomheders mv. behandling af sådanne oplysninger, men Datatilsynet har i konkrete tilfælde vurderet lovligheden ud fra den såkaldte interesseafvejningsregel i persondataloven, hvor tilsynet har lagt særlig vægt på, at oplysningerne stammer fra offentligt tilgængelige kilder.

Du har ret til at gøre indsigelse over for den private virksomhed mv. mod dennes behandling af oplysninger om dig.

Det skal dog bemærkes, at idet behandlingen af sådanne oplysninger som udgangspunkt er lovlig, vil din indsigelse kun blive anset for berettiget, hvis særligt tungtvejende grunde, der vedrører din særlige situation, taler for, at behandlingen af dine oplysninger ikke må finde sted.

[Her](#) kan du læse mere om, hvordan det forholder sig med oplysninger, der stammer fra offentligt tilgængelige registre.

Kan jeg få erstatning, hvis oplysninger om mig er blevet behandlet i strid med loven?

Hvis du har lidt et økonomisk tab ved en behandling, der er sket i strid med persondataloven, kan det være, at du har ret til erstatning.

Økonomisk tab som følge af overtrædelser af persondataloven kan bl.a. forekomme ved ukorrekt databehandling i forbindelse med kreditoplysning, e-handel og i ansættelsessituationer.

Datatilsynet kan dog ikke hjælpe dig, hvis du mener, at du har krav på erstatning. Du skal i stedet indbringe sagen for domstolene.

Kan man blive straffet, hvis man ikke overholder persondataloven?

Flere bestemmelser i persondataloven er strafsanktioneret. Det betyder, at du som privat virksomhed mv. kan blive straffet, hvis du overtræder disse bestemmelser. Overtrædelse af disse bestemmelser kan straffes med bøde eller fængsel i indtil fire måneder.

Arbejde og HR

Hvilke oplysninger kan en arbejdsgiver bede om i forbindelse med en jobsamtale?

Persondataloven bestemmer kun, hvornår en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. kan og må behandle personoplysninger. Loven bestemmer ikke, hvornår en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. har krav på at få oplysninger om dig.

Arbejdsgiveren har således ikke efter persondataloven krav på, at du oplyser bestemte oplysninger om dig.

Datatilsynet kan dog ikke sige, om det i en konkret situation har konsekvenser, at du ikke ønsker at udlevere oplysninger om dig i forbindelse med en jobsamtale.

Datatilsynet kan i øvrigt alene forholde sig til persondatalovens regler, og tilsynet kan ikke sige om en arbejdsgiver i kraft af arbejdsretlige regler har krav på eller er forhindret i at bede dig om bestemte oplysninger.

Må arbejdsgiveren overvåge de ansattes brug af internettet?

Arbejdsgiveren må under visse betingelser gerne registrere medarbejdernes hjemmesidebesøg og gennemgå loggen ved mistanke om misbrug. Det kræver dog, at følgende betingelser er opfyldt:

- Registreringen af internetbrugen og gennemgangen af loggen skal være nødvendig for, at arbejdsgiveren kan forfølge berettigede interesser, og hensynet til de ansatte må ikke overstige disse interesser. Det kan fx være af tekniske og sikkerhedsmæssige hensyn og hensynet til kontrol af medarbejdernes brug af internettet.
- Medarbejderne skal på forhånd – på en klar og utvetydig måde – være informeret om, at registreringen/logningen finder sted, og at registreringen eventuelt vil blive gennemset som led i en kontrol ved mistanke om brug af internettet i strid med arbejdspladsens retningslinjer herom.

Du kan læse mere om kontrol af medarbejdernes internetbrug [her](#).

Må arbejdsgiveren læse medarbejdernes e-mails?

Arbejdsgiveren må under visse betingelser gerne sikkerhedskopiere og gennemgå medarbejdernes e-mails ved mistanke om misbrug. Det kræver dog, at følgende betingelser er opfyldt:

- Sikkerhedskopieringen af e-mails og en eventuel gennemgang af en medarbejders e-mails må kun ske, hvis det er nødvendigt for, at arbejdsgiveren kan forfølge berettigede interesser, og hensynet til den ansatte ikke overstiger disse interesser. Det kan fx være af hensyn til drift, sikkerhed, genetablering og dokumentation samt hensynet til kontrol af medarbejders brug.

- Medarbejderne skal på forhånd – på en klar og utvetydig måde – være informeret om sikkerhedskopieringen og den eventuelle gennemgang af den enkelte medarbejders e-mails.
- Ved en gennemgang af en medarbejders e-mails må arbejdsgiveren ikke læse medarbejderens private e-mails.

Du kan læse mere om kontrol af medarbejdernes e-mails [her](#).

Må arbejdsgiveren registrere de ansattes færden ved brug af GPS?

Efter Datatilsynets opfattelse vil en registrering af de ansattes færden ved brug af GPS som udgangspunkt indebære en elektronisk behandling af personoplysninger. Arbejdsgiveren skal derfor overholde persondataloven, såfremt denne ønsker at registrere medarbejdernes færden ved brug af GPS.

Det betyder bl.a., at arbejdsgiveren skal overveje, hvorvidt registreringen lever op til persondatalovens krav om proportionalitet, og hvorvidt arbejdsgiveren har et grundlag i persondataloven for at registrere de pågældende oplysninger.

Datatilsynet har tidligere udtalt sig om en privat virksomheds registrering af medarbejdernes færden. Du kan læse tilsynets afgørelse [her](#).

Må arbejdsgiveren optage medarbejdernes telefonsamtaler?

Det er Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at en virksomhed som udgangspunkt kun kan optage telefonsamtaler fx til uddannelsesmæssige formål, hvis alle, som der registreres oplysninger om i forbindelse med samtalen, har givet samtykke hertil.

Datatilsynet har tidligere udtalt, at det ikke kunne udelukkes, at en bank uden samtykke fra de registrerede ville kunne optage og registrere samtaler, som bankens dealere førte for at indgå aftaler/handler med valuta, aktier, obligationer og andre finansielle ydelser. Det måtte i sagen tillægges betydning, at banken havde en interesse i senere at kunne dokumentere, hvorvidt der var blevet indgået en aftale. Det kunne også tillægges vægt, at de ansatte var bekendt med, at visse samtaler ville blive dokumenteret (optaget), og at der var andre telefoner til stede, hvorfra samtaler ikke ville blive dokumenteret.

Endvidere kunne det efter Datatilsynets opfattelse tillægges en vis betydning, at det efter det oplyste var kutyme i branchen at optage telefonsamtaler for at kunne dokumentere handler.

Må arbejdsgiveren foretage tv-overvågning af arbejdspladsen?

Der gælder visse begrænsninger i arbejdsgiverens adgang til at indføre kontrolforanstaltninger, herunder tv-overvågning af ansatte. De vigtigste begrænsninger er:

- Der skal foreligge et driftsmæssigt formål.
- Det må ikke være krænkende for de ansatte.
- Der skal søges opnået en aftale med de ansatte.

Enkeltmandskontorer må ikke tv-overvåges uden den ansattes samtykke. Det følger af straffeloven.

Den, der foretager tv-overvågning af en arbejdsplads, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse om, at området er tv-overvåget. Det følger af tv-overvågningsloven.

Udover tv-overvågningslovens krav om skiltning mv. skal arbejdsgiveren sørge for at give medarbejdere og andre med regelmæssig gang på arbejdspladsen, fx rengøringspersonale, oplysninger som påkrævet efter persondataloven. De ansatte skal bl.a. oplyses om formålet med tv-overvågningen og om, i hvilke tilfælde optagelserne vil blive gennemgået og videregivet til politiet. Oplysningerne kan fx gives i retningslinjer for arbejdspladsen, en personalehåndbog eller ved at udfylde [dette](#) skema og udlevere til medarbejderne.

Informationen skal være forudgående, så f.eks. nyansatte skal have besked i forbindelse med deres ansættelse, eller når de begynder at arbejde i tv-overvågede lokaler.

Du kan læse mere om tv-overvågning af arbejdspladser på side 15 i Datatilsynets tv-overvågningspjece, der kan findes [her](#).

Hvilke oplysninger kan arbejdsgiveren offentliggøre om mig på internettet eller intranettet?

Datatilsynet har i en række sager fundet, at private virksomheder eller offentlige myndigheder må offentliggøre arbejdsrelaterede oplysninger om de ansatte på deres hjemmeside, såsom navn, arbejdsområde, direkte arbejdstelefonnummer og andre arbejdsrelaterede oplysninger. Den type oplysninger er en naturlig del af informationen om arbejdspladsen, og kan derfor som udgangspunkt offentliggøres uden den ansattes samtykke.

Arbejdsgiveren må kun offentliggøre oplysninger af mere privat karakter, som fx et billede af den ansatte, den ansattes private adresse, private e-mail eller private telefonnummer, hvis den ansatte frivilligt har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Samtykket kan gives mundtligt eller skriftligt. Det er arbejdsgiveren, der skal bevise, at der i den konkrete situation er afgivet et samtykke, som lever op til lovens krav herom.

Samtykket skal være udtrykkeligt. Det vil sige, at der skal være tale om en aktiv handling fra den registreredes side. Det er ikke tilstrækkeligt, hvis arbejdsgiveren skriver eller siger til den ansatte, at hvis han/hun ikke protesterer inden fx en uge, går arbejdsgiver ud fra, at der foreligger et samtykke.

Du kan læse mere om personaleoplysninger på internettet [her](#).

Nogle private virksomheder, offentlige myndigheder mv. har egne intranet, som kun de ansatte har adgang til. Hvis virksomheden eller myndigheden vil lægge oplysninger om de ansatte på intranettet, skal den vurdere, om det er nødvendigt at indhente samtykke fra de ansatte.

Datatilsynet har i en konkret sag udtalt sig om billeder på en virksomheds intranet. Udtalelsen kan læses [her](#).

Registreret som dårlig betaler

Hvad er et kreditoplysningsbureau?

Et kreditoplysningsbureau er en virksomhed, der registrerer og videregiver oplysninger om dårlige betalere. Kreditoplysningsbureauer indsamler bl.a. oplysninger om ubetalte regninger med henblik på videregivelse. Kreditoplysningsbureauer kan også indsamle oplysninger om virksomheder mv. bl.a. med henblik på at lave en rating af virksomheden.

Kreditoplysningsbureauerne må kun behandle oplysninger, som er af betydning for bedømmelsen af en persons kreditværdighed. De må ikke behandle oplysninger om den registreredes rent private forhold (følsomme oplysninger).

Hvor længe er man registreret som dårlig betaler?

Udgangspunktet er, at et kreditoplysningsbureau ikke må behandle oplysninger, der er mere end fem år gamle. Datatilsynet har igennem sin praksis fastsat særlige frister, som er kortere end 5 år. Disse særlige frister gælder navnlig, når kreditoplysningsbureauer registrerer oplysninger, som er offentligt tilgængelige. Det kan f.eks. være oplysninger om konkurs og tvangsauktion, som står i Statstidende. Du kan se slettefristerne [her](#).

Kreditoplysningsbureauerne skal overholde disse slettefrister, men må selvfølgelig gerne slette tidligere.

Hvad er mine rettigheder som dårlig betaler?

Hvis du er blevet registreret som dårlig betaler, har du en række rettigheder. Det kan du læse mere om [her](#).

Forskning

Hvornår skal et forskningsprojekt anmeldes til Datatilsynet?

Private skal anmelde et forskningsprojekt til Datatilsynet, hvis man i forbindelse med projektet behandler følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om helbredsforhold, strafbare forhold og væsentlige sociale problemer. Anmeldelse til Datatilsynet skal ske via anmeldelsesblanketten "Privat forskning", som kan findes [her](#).

En offentlig myndighed skal anmelde et forskningsprojekt, hvis der i forbindelse med projektet behandles fortrolige oplysninger. Anmeldelse skal ske via myndighedens fællesanmeldelse eller paraplyanmeldelse, hvorfor der ikke skal ske anmeldelse direkte til Datatilsynet. Du kan læse mere herom [her](#).

For at skabe et overblik, har Datatilsynet lavet et flowchart, hvor du ved at svare ja eller nej på en række spørgsmål kan få svar på, om dit projekt skal anmeldes til Datatilsynet. Du finder oversigten [her](#).

Hvem er dataansvarlig for projektet?

Ved afgørelsen af hvem der er dataansvarlig for personoplysninger i et forskningsprojekt, kan der bl.a. lægges vægt på:

- Hvem har taget initiativ til projektet?
- Hvem finansierer projektet?
- Aflønnes forskeren af f.eks. den offentlige myndighed?
- På hvilket it-udstyr vil der ske behandling af forskningsoplysningerne?
- Hvem har instruktionsbeføjelser i projektet?
- Hvad vil der ske, hvis forskeren finder et nyt job – vil den pågældende fortsætte projektet efterfølgende?
- Hvem kan tage skridt til sletning?
- Hvem deltager i projektet?
- Hvor længe skal forskningsprojektet forløbe?

Hvad gælder, når der indsamles oplysninger om danske patienter til et forskningsprojekt?

Det er muligt, at behandling af oplysninger i et forskningsprojekt er omfattet af persondataloven, men det afhænger af, hvor "den dataansvarlige" er etableret. Du kan læse mere om persondatalovens geografiske udstrækning [her](#).

Må jeg anvende oplysninger fra et forskningsprojekt til andre formål, fx sagsbehandling eller markedsføring?

Nej. Oplysninger, der behandles med henblik på at udføre en undersøgelse af væsentlig samfundsmæssig betydning (forskningsdata), må ikke senere behandles i andet end statistisk eller videnskabeligt øjemed. Det betyder, at oplysningerne ikke kan anvendes til fx markedsføring, sagsbehandling eller patientbehandling.

Må vi videregive personoplysninger til et forskningsprojekt?

Oftest ja. Videregivelse af personoplysninger forudsætter dog, at persondataloven overholdes, herunder at der er hjemmel til videregivelsen, og at de grundlæggende behandlingsregler om saglighed, nødvendighed og proportionalitet er overholdt.

Har vi som privat virksomhed, offentlig myndighed mv. pligt til at videregive personoplysninger til et forskningsprojekt?

Nej, persondataloven bestemmer kun, hvornår offentlige myndigheder, private virksomheder mv. kan og må behandle personoplysninger. Loven bestemmer ikke, hvornår en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. er forpligtet til at udlevere personoplysninger til andre.

Må vi indhente oplysninger fra patientjournaler til et forskningsprojekt?

Der findes særlige regler om videregivelse af oplysninger fra patientjournaler mv. til en forsker til brug for et konkret sundhedsvidenskabeligt forskningsprojekt i sundhedsloven. Styrelsen for Patientsikkerhed skal under visse omstændigheder godkende en videregivelse fra patientjournaler mv. Du kan rette henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, hvis du har spørgsmål herom.

Hvad gælder for multinationale forskningsprojekter?

Persondataloven skal overholdes i forbindelse med gennemførelse af multinationale forskningsprojekter. Oftest er det afgørende at få afklaret, hvor dataansvaret er placeret, samt hvorvidt der anvendes databehandlere.

Hvornår skal oplysningerne i et projekt slettes?

Oplysningerne i et projekt skal slettes, når det ikke længere er nødvendigt at behandle oplysningerne i personhenførbart form i forhold til projektets gennemførelse. Oplysningerne skal senest slettes ved undersøgelsens afslutning, eller når en statistik er udarbejdet. Alternativt kan oplysningerne anonymiseres, så det ikke længere er muligt at identificere de registrerede personer, eller overføres til arkiv efter arkivlovens regler.

Personnummer

Skal jeg oplyse mit personnummer til en privat virksomhed, hvis de beder om det?

Private må efter persondataloven bl.a. behandle oplysninger om personnummer, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, eller når den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

Du kan bede virksomheden oplyse, hvad der er grunden til, at du bliver bedt om personnummer, herunder om brugen af dit personnummer har et relevant og sagligt formål, eller om det er lovgivning, som kræver, at virksomheden registrerer dit personnummer.

[Her](#) kan du læse en række eksempler på, hvornår det er relevant og sagligt, at en virksomhed registrerer dit personnummer.

Persondataloven bestemmer dog kun, om private må registrere dit personnummer. Loven bestemmer ikke, hvornår en virksomhed har krav på at få dit personnummer.

Datatilsynet kan derfor ikke sige, om det i en konkret situation har konsekvenser, at du ikke ønsker at give samtykke til registrering af dit personnummer.

Er der særlige sikkerhedskrav i forbindelse med behandling af oplysninger om personnummer?

Hvis oplysninger om personnummer overføres via hjemmesider, skal dette ske krypteret.

Derudover anbefaler Datatilsynet, at private virksomheder mv. foretager kryptering, når oplysninger om personnummer sendes med e-mail over internettet.

For offentlige myndigheder gælder nogle særlige regler, der er fastsat i sikkerhedsbekendtgørelsen. Sikkerhedsbekendtgørelsen kan findes [her](#).

Efter sikkerhedsbekendtgørelsen er det et krav, at fremsendelse af fortrolige oplysninger, herunder personnummer, over det åbne internet sker krypteret. Hvis der fremsendes følsomme oplysninger, skal dette også ske krypteret.

I praksis skal man derfor være opmærksom på, om de dokumenter, man agter at sende per e-mail, fx en ansættelseskontrakt, indeholder oplysninger om personnummer. I så fald skal dokumenterne sendes krypteret.

Må en virksomhed påføre mit personnummer i deres brevpost til mig?

Det anses almindeligvis for at være en tilstrækkelig sikker fremgangsmåde at fremsende oplysninger per brevpost. Det er derfor ikke i strid med persondataloven, at et brev indeholder et personnummer, medmindre det kan læses, fx i brevruden.

Det er i øvrigt strafbart efter straffeloven at bryde brevhemmeligheden.

Er personnummeret en følsom oplysning?

Nej. Personnummeret er en fortrolig oplysning, der er omfattet af en særlig bestemmelse i persondataloven, men det er ikke en decideret følsom oplysning i persondatalovens forstand.

I den offentlige forvaltning anses visse typer af oplysninger som fortrolige oplysninger. Det inkluderer bl.a. de oplysninger der efter persondataloven betragtes som følsomme oplysninger. Der kan dog også være andre oplysninger, der ikke betragtes som følsomme oplysninger efter persondataloven, men som stadig betragtes som fortrolige oplysninger i den offentlige forvaltning.

Tv-overvågning

Må en boligorganisation opsætte tv-overvågning?

Der er flere regler, man skal være opmærksom på, hvis man ønsker at opsætte tv-overvågning i en boligorganisation.

Du kan læse meget mere omkring, hvilke regler man skal være opmærksom på ved tv-overvågning i en boligorganisation i Datatilsynets pjece om emnet. Du kan finde pjecen [her](#).

Må jeg som privatperson opsætte tv-overvågning?

Det kommer først og fremmest an på, hvilke områder, du ønsker at tv-overvåge.

Private må ikke foretage tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel. Det står i tv-overvågningsloven.

For andre områder regulerer loven derimod ikke, hvornår tv-overvågning er tilladt. For sådanne områder har tv-overvågningsloven kun betydning for, om der er pligt til at oplyse om, at der sker tv-overvågning.

Derudover skal tv-overvågningsbilleder opbevares, slettes mv. i overensstemmelse med persondataloven. Persondataloven gælder dog ikke for private personer, der foretager tv-overvågning som en aktivitet af rent privat karakter. Udtrykket "rent privat karakter" dækker over forskellige typer af behandlinger, som privatpersoner foretager i forbindelse med udøvelse af personlige eller familiemæssige aktiviteter.

Som eksempel på en aktivitet af rent privat karakter kan følgende situation nævnes:

Efter gentagne indbrud vil en familie for at få billeder af tyvene sætte kameraer op i haven og i indkørslen til deres parcelhus. Tv-overvågningen er lovlig, da der ikke er tale om områder, som benyttes til almindelig færdsel. Kameraerne skal sættes op, så de ikke filmer uden for grunden, f.eks. fortovet. Familiens opbevaring af optagelserne er undtaget fra persondatalovens regler.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at tv-overvågningen ikke længere vil være af rent privat karakter, hvis familien deler tv-overvågningsbillederne med andre end politiet.

Du kan læse mere om tv-overvågning i Datatilsynets pjece om emnet, som du finder [her](#).

Kan en arbejdsgiver opsætte tv-overvågning på arbejdspladsen?

Der gælder visse begrænsninger i arbejdsgiverens adgang til at indføre kontrolforanstaltninger, herunder tv-overvågning af ansatte. De vigtigste begrænsninger er:

- Der skal foreligge et driftsmæssigt formål.
- Det må ikke være krænkende for de ansatte.
- Der skal søges opnået en aftale med de ansatte.

Enkeltmandskontorer må ikke tv-overvåges uden den ansattes samtykke. Det følger af straffeloven.

Den, der foretager tv-overvågning af en arbejdsplads, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde oplyse om, at området er tv-overvåget. Det følger af tv-overvågningsloven.

Udover tv-overvågningslovens krav om skiltning mv. skal arbejdsgiveren sørge for at give medarbejdere og andre med regelmæssig gang på arbejdspladsen, fx rengøringspersonale, oplysninger som påkrævet efter persondataloven. De ansatte skal bl.a. oplyses om formålet med tv-overvågningen og om, i hvilke tilfælde optagelserne vil blive gennemgået og videregivet til politiet. Oplysningerne kan fx gives i retningslinjer for arbejdspladsen, en personalehåndbog eller ved at udfylde [dette](#) skema og udlevere til medarbejderne.

Informationen skal være forudgående, så f.eks. nyansatte skal have besked i forbindelse med deres ansættelse, eller når de begynder at arbejde i tv-overvågede lokaler.

Du kan læse mere om tv-overvågning af arbejdspladser på side 15 i Datatilsynets tv-overvågningspjece, der kan findes [her](#).

Skal der informeres om, at et område er tv-overvåget?

Offentlige myndigheder, private virksomheder mv., der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig vis give oplysning herom. Det følger af tv-overvågningsloven.

Uanset en eventuel skiltning gælder persondatalovens regler om oplysningspligt. Det betyder, at selv om den offentlige myndighed, private virksomhed mv. informerer om tv-overvågning ved at opsætte skilte herom, så skal de også være opmærksomme på i fornødent omfang at give oplysninger som krævet i persondataloven.

Det skal dog bemærkes, at det normalt vil være uforholdsmæssigt vanskeligt at opfylde oplysningspligten overfor tredjepersoner, fx kunder i en butik, men ikke over for ansatte mv., som man ved, hvem er.

Du kan læse mere om tv-overvågning i Datatilsynets pjece om emnet, som du finder [her](#).

Må man optage lyd i forbindelse med tv-overvågning?

Straffeloven forbyder bl.a. hemmelig aflytning eller optagelse af samtaler mellem andre. Forbuddet gælder overalt og altså også fx på områder, som benyttes til almindelig færdsel (vej, sti, plads mv.), i butikker og befordringsmidler mv., på kontorer og arbejdspladser og i private hjem.

Straffeloven indebærer, at det normalt vil være forbudt i tilknytning til en tv-overvågning også at aflytte eller optage lyd, medmindre aflytningen eller optagelsen sker med samtykke fra mindst en af deltagerne i den samtale, der aflyttes eller optages.

Du kan læse mere om tv-overvågning i Datatilsynets pjece om emnet, som du finder [her](#).

Foreninger

Jeg sidder i bestyrelsen for en lille forening. Er vi omfattet af persondataloven?

Ja. Persondataloven gælder for behandling af personoplysninger, uanset størrelsen af den organisation, virksomhed mv., der foretager behandlingen.

Hvilke oplysninger må man registrere om foreningens medlemmer?

Det er som udgangspunkt uproblematisk i forhold til persondataloven at registrere oplysninger om medlemmerne. En forening kan registrere almindelige oplysninger som f.eks. stamdata, indmeldelsesdato,

evt. tillidspost eller hverv mm. En forening vil også som udgangspunkt kunne registrere oplysninger af mere speciel karakter, f.eks. oplysninger om et medlems bedste score, golfhandicap, certifikat niveau mm.

Må jeg videregive oplysninger om, hvem der er medlem af foreningen?

Du må som udgangspunkt gerne videregive sådanne oplysninger internt i foreningen, fx i form af en medlemsliste i et medlemsblad, der alene distribueres internt i foreningen, eller på en lukket internetside, hvor kun foreningens medlemmer har adgang.

Det kræver dog et samtykke fra det enkelte medlem, hvis du ønsker at offentliggøre en medlemsliste på det åbne internet. Efter Datatilsynets opfattelse er et medlemskab af en forening, uanset at denne måtte være en ukontroversiel, fx en sportsforening, en privat sag.

Hvad skal jeg være opmærksom på, når jeg masseudsender en e-mail til foreningens medlemmer?

Når du masseudsender en e-mail med informationer mv. til foreningens medlemmer, skal du være opmærksom på, hvor du angiver modtagernes e-mailadresser. E-mailadresser på modtagere af en sådan masseudsendelse bør ikke fremgå af selve e-mailen, og du bør derfor placere modtagernes e-mailadresser i e-mailens bcc-felt, således at modtagerne ikke kan se hinandens e-mailadresser.

Overførsel til tredjelande

Hvad skal jeg være opmærksom på, hvis jeg ønsker at overføre oplysninger til andre lande?

Hvis du ønsker at overføre personoplysninger til lande uden for EU, kræver det, at særlige betingelser er opfyldt. For en nærmere uddybning heraf henvises til Datatilsynets informationstekster, som du kan finde [her](#). Du kan også læse mere om overførsel af personoplysninger til tredjelande efter databeskyttelsesforordningen i Datatilsynets vejledning om emnet, som du kan finde [her](#).

Optagelse af telefonsamtaler

Må en privatperson optage en telefonsamtale?

Persondataloven gælder ikke for aktiviteter, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter. Udtrykket "rent privat karakter" dækker over forskellige typer af behandlinger, som privatpersoner foretager i forbindelse med udøvelse af personlige eller familiemæssige aktiviteter. Der skal således være tale om sædvanlige og legitime private aktiviteter, sådan at bestemmelsen ikke anvendes til at omgå reglerne.

Datatilsynet kan ikke på forhånd vurdere, om en privatpersons optagelse af en telefonsamtale vil være omfattet af undtagelsen om "rent privat karakter", men kan heller ikke udelukke, at det kan være tilfældet.

Hvis der ikke er tale om, at optagelsen er en aktivitet af rent privat karakter, skal man overholde persondataloven i sin helhed.

Må en virksomhed optage telefonsamtaler, fx ved opkald til kundeservice eller lignende?

Det er Datatilsynets opfattelse, at en virksomhed som udgangspunkt kun kan optage telefonsamtaler fx til uddannelsesmæssige formål, hvis alle, som der registreres oplysninger om i forbindelse med samtalen, har givet samtykke hertil.

Rettigheder

Kan jeg få indsigt i, hvilke oplysninger en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. behandler om mig?

Du har ret til at få oplyst, hvilke oplysninger en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. har registreret om dig elektronisk.

Du har krav på at få oplyst bl.a. hvilke oplysninger om dig, der behandles, formålet med behandlingen, kategorierne af modtagere af oplysningerne og tilgængelig information om, hvor oplysningerne kommer fra.

Du kan læse mere om din ret til indsigt [her](#).

Hvordan kan jeg bede om indsigt?

Der gælder ingen regler for, hvordan du skal bede om indsigt. Det kan både gøres telefonisk, per brev eller per e-mail.

Du kan fx anvende Datatilsynets blanket til anmodning om indsigt, som findes [her](#).

Du kan i øvrigt læse mere om din ret til indsigt [her](#).

Hvad koster det at få indsigt?

Hvis du beder om, at en privat virksomhed mv. giver dig indsigt skriftligt, kan virksomheden kræve 10 kr. per påbegyndt side, men ikke mere end 200 kr. i alt.

Du kan læse mere om din ret til indsigt [her](#).

Hvor længe skal jeg vente på svar på min anmodning om indsigt?

Der er ingen absolut frist for, hvor lang tid der må gå, før du får svar på din anmodning. Det gælder dog, at den offentlige myndighed, private virksomhed mv. skal besvare din anmodning snarest, og hvis du ikke har fået svar inden fire uger, skal den offentlige myndighed, private virksomhed mv. fortælle dig, hvorfor du endnu ikke har fået svar, og hvornår du kan forvente at få et svar.

Du kan læse mere om din ret til indsigt [her](#).

Hvad gør jeg, hvis en offentlig myndighed, privat virksomhed mv. behandler forkerte oplysninger om mig?

Hvis du mener, der er registreret forkerte oplysninger om dig, kan du kontakte den offentlige myndighed, private virksomhed mv., som efter din opfattelse behandler forkerte oplysninger.

Det vil være en god idé tydeligt at skrive, hvilke oplysninger, du mener, er forkerte – og hvorfor.

Du kan både henvende dig telefonisk, per brev eller per e-mail.

Når den offentlige myndighed, private virksomhed mv. har modtaget din henvendelse, skal de vurdere, om oplysningerne skal slettes, blokeres eller rettes. Hvis de ikke vil slette, blokere eller rette oplysningerne, kan du klage til Datatilsynet.

Blokering er en særlig markering af oplysningerne, som indebærer, at man fortsat må opbevare oplysningerne, men ikke behandle eller bruge oplysningerne i øvrigt. Blokering bruges dog sjældent.

Normalt kan oplysninger hos offentlige myndigheder dog ikke slettes på grund af særlige regler i offentlighedsloven og arkivloven.

Du kan læse mere om dit ret til at få slettet eller berigtiget forkerte oplysninger [her](#).

It-sikkerhed

Hvad skal man som privat virksomhed være opmærksom på, når der overføres personoplysninger via virksomhedens hjemmeside?

Persondataloven stiller krav om, at virksomheder, organisationer, foreninger mv. beskytter alle de personoplysninger, som de behandler, med tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger.

Efter loven er det som udgangspunkt op til den enkelte virksomhed at vurdere og beslutte, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der er nødvendige i en given situation.

Datatilsynet stiller kun udtrykkeligt krav om kryptering i udvalgte situationer.

I en række andre situationer anbefaler Datatilsynet, at personoplysninger beskyttes ved overførsel over internettet, men tilsynet vil ikke opstille og håndhæve et generelt krav om kryptering.

Når der overføres personoplysninger via en hjemmeside, skal dette ske krypteret, når

- der overføres følsomme personoplysninger, eller
- når der overføres oplysninger om personnummer

Datatilsynet anbefaler i øvrigt, at almindelige private personoplysninger krypteres ved overførsel via hjemmesider.

Du kan læse mere om Datatilsynets krav og anbefalinger i forbindelse med overførsel af personoplysninger over internettet [her](#).

Hvad skal man som privat virksomhed være opmærksom på, når man sender personoplysninger per e-mail?

Persondataloven stiller krav om, at virksomheder, organisationer, foreninger mv. beskytter alle de personoplysninger, som de behandler, med tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger.

Efter loven er det som udgangspunkt op til den enkelte virksomhed at vurdere og beslutte, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der er nødvendige i en given situation.

Datatilsynet stiller kun udtrykkeligt krav om kryptering i udvalgte situationer.

I en række andre situationer anbefaler Datatilsynet, at personoplysninger beskyttes ved overførsel over internet, men tilsynet vil ikke opstille og håndhæve et generelt krav om kryptering.

Når der overføres personoplysninger via e-mail, skal dette ske krypteret, når:

- Behandlingen af personoplysninger sker efter tilladelse fra Datatilsynet med vilkår om konkrete sikkerhedsforanstaltninger ved overførsel via internettet.

I andre tilfælde er det op til den private virksomhed mv. selv at vurdere og beslutte, hvornår personoplysninger, der overføres ved e-mail, skal beskyttes med kryptering. Datatilsynet anbefaler dog, at følsomme personoplysninger og oplysninger om personnummer, der sendes med e-mail, beskyttes med kryptering.

Du kan læse mere om Datatilsynets krav og anbefalinger i forbindelse med overførsel af personoplysninger over internettet [her](#).

Hvad skal man som ansat ved en offentlig myndighed være opmærksom på, når man sender personoplysninger per e-mail?

Når man som ansat ved en offentlig myndighed sender e-mails indeholdende personoplysninger, skal man først og fremmest gøre sig bekendt med og følge den offentlige myndigheds retningslinjer om brug af e-mail indeholdende personoplysninger og/eller følsomme personoplysninger.

Når man sender e-mails indeholdende personoplysninger skal man bl.a. sikre sig, at e-mailen bliver sendt til den rette modtager. Det kan derfor være en god idé at dobbelttjekke, at man sender til rette modtager.

Når det er relevant skal man også sikre sig e-mailens autenticitet (afsenders identitet) og integritet (de transmitterede oplysningers ægthed). Det kan i praksis sikres ved, at man signerer sine e-mails med myndighedens elektroniske signatur.

Derudover skal der anvendes kryptering, når man sender e-mails indeholdende fortrolige personoplysninger, herunder oplysninger om personnummer, og/eller følsomme oplysninger. Det fremgår af vejledningen til sikkerhedsbekendtgørelsen.

I praksis betyder det kort og godt, at oplysninger om personnummer, andre fortrolige personoplysninger og følsomme personoplysninger skal sendes med sikker post, Digital Post eller brevpost. Man skal dog være opmærksom på, hvis man sender ved brug af sikker post eller Digital Post, at e-mailens emnefelt ikke krypteres, og man skal derfor sikre sig, at der ikke fremgår fortrolige/følsomme oplysninger af emnefeltet.

Må ansatte ved en offentlig myndighed gemme e-mails med personoplysninger i deres e-mailprogram?

Offentlige myndigheder skal som udgangspunkt anmelde enhver behandling af fortrolige personoplysninger til Datatilsynet. Hvis en behandling er anmeldelsespligtig til Datatilsynet, gælder nogle særlige sikkerhedsregler. Reglerne fremgår af sikkerhedsbekendtgørelsen.

Der gælder bl.a. en regel om, at alle anvendelser af personoplysninger skal logges. Det er dog tilladt at undlade at logge anvendelse af disse oplysninger, når de indgår i færdige dokumenter og lignende, som opbevares en vis kortere periode (generelt højst en måned).

I praksis har det oftest den betydning, at man som ansat i en offentlig myndighed skal slette e-mails og lignende, der indeholder fortrolige eller følsomme personoplysninger, inden en måned efter afsendelse eller modtagelse, medmindre der foretages logning af alle anvendelser af personoplysninger i myndighedens e-mailsystem.

Søgemaskiner

Kan jeg få fjernet et søgeresultat hos en søgemaskine?

Du kan bede en søgemaskine fjerne søgeresultater, som fremkommer ved en søgning på dit navn.

Du skal først henvende dig til søgemaskinen, hvis du ønsker at anmode om at få fjernet et søgeresultat. Du kan fx finde Googles klageformular [her](#) eller Bings klageformular [her](#).

Hvis søgemaskinen nægter at fjerne søgeresultater, der fremkommer ved søgning på dit navn, har du mulighed for at klage til Datatilsynet. Hvis du klager til Datatilsynet, er det vigtigt, at du identificerer præcis, hvilke søgeresultater der er tale om.

Du kan læse mere om, hvordan du klager til Datatilsynet [her](#).

Skoler og institutioner

Kan skolen offentliggøre oplysninger om skolens elever på skolens hjemmeside?

Hvis en skole ønsker at offentliggøre oplysninger om skolens elever, fx elevernes navne, portrætbilleder, klassebilleder eller lignende, kan det kun ske, hvis der er givet samtykke til det.

Det er som udgangspunkt den, der har forældremyndigheden, der skal give samtykke til det på vegne af barnet.

Hvis en elev er 15 år eller derover, kan eleven dog almindeligvis selv give samtykke til, at skolen offentliggør oplysninger om vedkommende. Efter Datatilsynets opfattelse er en elev på denne alder normalt moden nok til at overskue konsekvenserne af et samtykke til videregivelse af oplysninger på internet.

Er oplysninger om karakterer følsomme oplysninger?

Nej. Oplysninger om karakterer betragtes ikke som en følsom oplysning i persondatalovens forstand. Sådanne oplysninger er dog fortrolige oplysninger, hvilket har særlig betydning for offentlige uddannelsesinstitutioner, da offentlige institutioner skal iagttage særlige sikkerhedsregler, når det drejer sig om fortrolige oplysninger.

Samtykke

Hvad er et samtykke, og hvordan skal det se ud?

Et samtykke er en frivillig, specifik og informeret viljestilkendegivelse, hvor en person accepterer, at personoplysninger om vedkommende bliver behandlet.

Både almindelige, ikke-følsomme oplysninger og følsomme oplysninger kan behandles på baggrund af et samtykke.

Det er ikke et krav, at der foreligger et skriftligt samtykke til behandling af oplysninger, men det kan være en god idé at indhente et skriftligt samtykke af hensyn til senere dokumentation.

Kan der ske behandling af personoplysninger uden et samtykke?

Ja. Behandling af oplysninger kan ske på en række andre grundlag end den registreredes samtykke. Det konkrete grundlag afhænger af, hvilken type oplysninger, der ønskes behandlet.

Er der en aldersgrænse for at kunne give samtykke?

Der er ingen fast aldersgrænse for, hvornår en person er moden nok til at kunne give et gyldigt samtykke, og det afhænger derfor af den enkelte person. Almindeligvis anser Datatilsynet en ung på 15 år eller derover som værende i stand til at give samtykke til behandling af oplysninger om vedkommende.

Kan jeg tilbagekalde mit samtykke?

Ja, et samtykke kan til enhver tid tilbagekaldes. Hvis et samtykke tilbagekaldes, skal behandlingen af oplysninger om den registrerede ophøre, hvis oplysningerne ikke kan behandles på et andet grundlag. En tilbagekaldelse af et samtykke har ikke tilbagevirkende kraft, og tilbagekaldelsen påvirker derfor ikke den behandling af oplysninger, der er sket forud for tilbagekaldelsen.

Dataansvarlig

Bør jeg afklare, om jeg er dataansvarlig eller databehandler?

Ja! Når man som offentlig myndighed, privat virksomhed mv. beskæftiger sig med behandling af personoplysninger, er det vigtigt at afklare, om man er dataansvarlig eller databehandler i forbindelse med behandlingen.

Årsagen hertil er bl.a.;

- at det som udgangspunkt er den dataansvarlige, der er ansvarlig for, at persondataloven bliver overholdt i forbindelse med behandlingen.
- at det er den dataansvarlige, der har pligt til at anmelde visse behandlinger af personoplysninger til Datatilsynet, og
- at det er den dataansvarlige, over for hvem en registreret kan udøve sine rettigheder efter persondataloven, herunder sin indsigtsret, retten til at få berettiget urigtige oplysninger mv.

Hvornår er jeg dataansvarlig?

Persondataloven definerer "*den dataansvarlige*" som den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution mv., der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af oplysninger.

Det afgørende er, hvem der faktisk afgør, hvordan oplysningerne skal behandles.

Kan I give nogle eksempler på dataansvarlige?

Den dataansvarlige kan fx være en offentlig myndighed, som af lovgiver er blevet pålagt en bestemt behandling af personoplysninger. Den dataansvarlige kan også være en arbejdsgiver, der behandler personoplysninger om sine ansatte og sine kunder, eller en læge, som behandler patientoplysninger i forbindelse med et forskningsprojekt.

Hvornår er jeg databehandler?

Persondataloven definerer en "*databehandler*", som den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution mv., der behandler oplysninger på den dataansvarlige vegne.

Databehandleren er kendetegnet ved, at denne kun behandler personoplysninger på vegne af (efter instruks fra) en dataansvarlig. En databehandler behandler aldrig personoplysninger til egne formål og må

ikke bruge oplysningerne, som databehandleren har fået overladt, til andet end udførelsen af opgaven for den dataansvarlige.

Kan I give nogle eksempler på databehandlere?

En databehandler kan fx være en virksomhed, som varetager en anden virksomheds eller offentlige myndigheds it-systemer, eller en virksomhed, der udbyder et webhotel, som hoster en hjemmeside for andre virksomheder.

Skal der indgås en skriftlig aftale imellem den dataansvarlige og databehandleren?

Ja, der skal indgås en såkaldt databehandleraftale.

Det skal fremgå af databehandleraftalen, at databehandleren kun handler efter instruks fra den dataansvarlige, og at databehandleren skal træffe de nødvendige tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.

Hvem skal sikre, at databehandleren overholder de krævede sikkerhedsforanstaltninger?

Det er den dataansvarliges ansvar aktivt at sikre, at databehandleren træffer de påkrævede sikkerhedsforanstaltninger, og det kan i den sammenhæng være relevant at indhente en årlig revisionserklæring fra en uafhængig tredjepart.

Hvordan kan en databehandleraftale udformes?

Den skriftlige aftale imellem den dataansvarlige og databehandleren kan fx udformes på denne måde:

”Databehandleren handler alene efter instruks fra den dataansvarlige. Databehandleren skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med lov om behandling af personoplysninger. Databehandleren skal på den dataansvarliges anmodning give den dataansvarlige tilstrækkelige oplysninger til, at denne kan påse, at de nævnte tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger er truffet.”

Det skal bemærkes, at eksemplet er et tiltænkt tilfælde, hvor databehandleren hoster en mindre kompliceret løsning (fx en hjemmeside) for den dataansvarlige. I andre tilfælde – i større og eventuelt mere komplicerede løsninger – har den dataansvarlige myndighed eller virksomhed behov for at indgå en mere detaljeret aftale for at sikre sig, at myndighedens eller virksomhedens forpligtelse til at beskytte oplysninger bliver opfyldt ved behandlingerne hos databehandleren.

Hvis den dataansvarlige er en offentlig myndighed, skal sikkerhedsbekendtgørelsen også tages med i aftalen.

Internettet og sociale medier

Skal jeg overholde persondataloven, hvis jeg omtaler andre personer i forbindelse med min blog?

Ja. Hvis du offentliggør personoplysninger på internettet, skal du være sikker på, at det sker inden for rammerne af persondataloven. Det betyder bl.a., at der er grænser for, hvilke oplysninger du må offentliggøre.

Kan jeg kræve, at oplysninger om mig bliver slettet fra en hjemmeside?

Du kan gøre indsigelse mod behandling, fx en offentliggørelse, af oplysninger om dig. Du skal i første omgang gøre indsigelse over for den private virksomhed, privatperson, offentlige myndighed mv., som har offentliggjort oplysninger om dig på en hjemmeside.

Hvis du har svært ved at finde ud af, hvem der står bag en hjemmeside, kan du eventuelt slå hjemmesiden op i DK Hostmasters WHOIS-database. Det er en database over alle registrerede, danske hjemmesider. Du kan finde den [her](#).

Hvis den private virksomhed mv. ikke vil slette oplysningerne, kan du klage til Datatilsynet. [Her](#) kan du læse mere om, hvordan du klager.

Kan jeg kræve, at forkerte oplysninger om mig bliver rettet eller slettet?

Efter persondataloven har du krav på, at forkerte oplysninger om dig bliver rettet, slettet eller blokeret. Hvis du mener, at der er registreret forkerte oplysninger om dig hos en privat virksomhed, offentlig myndighed mv., skal du i første omgang kontakte virksomheden, myndigheden mv.

Hvis den private virksomhed, offentlige myndighed mv. ikke vil rette, slette eller blokere oplysningerne om dig, kan du klage til Datatilsynet.

Der gælder dog særlige regler for det offentlige. Kommuner og andre offentlige myndigheder er normalt forpligtet til at opbevare sagsoplysninger sådan, at en sags forløb kan dokumenteres.

Datatilsynet har afgjort en række sager, hvor det har betydet, at oplysninger hos en offentlig myndighed ikke kunne kræves slettet.

Myndigheden skal notere dine protester ned, så det ses i sagen, at du har en anden opfattelse end den offentlige myndighed.

[Her](#) kan du læse mere om dine muligheder, når du mener, at der er forkerte oplysninger om dig i myndighedens sager.

Du kan læse mere om, hvordan du klager til Datatilsynet [her](#).

Må jeg lægge billeder af andre op på internettet uden deres samtykke?

Det afhænger af billedet. Ved offentliggørelse af billeder på internettet skelnes overordnet set mellem situationsbilleder og portrætbilleder.

Som altovervejende udgangspunkt kræver det personens samtykke at offentliggøre et portrætbillede af vedkommende på internettet.

Et situationsbillede kan som udgangspunkt offentliggøres uden samtykke, hvis det er harmløst.

[Her](#) kan du læse mere om, hvornår et billede betragtes som et situations- eller portrætbillede, og hvad du i øvrigt skal være opmærksom på, når du offentliggør billeder på internettet.

Er der oplysninger om andre, som jeg ikke må offentliggøre på internettet?

Ja. Visse oplysninger anses som følsomme oplysninger. Det er oplysninger om private forhold. Det kan fx være hvor meget gæld en anden person har, at en anden person lider af en bestemt sygdom, eller at en anden person har fået en bøde af politiet.

Du må normalt kun offentliggøre den slags oplysninger, hvis du har et klart og tydeligt samtykke fra den person, som oplysningerne vedrører, eller hvis oplysningerne tidligere er blevet offentliggjort af personen selv.

Oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold og oplysninger om helbredsmaessige og seksuelle forhold betragtes som følsomme personoplysninger.

Andre typer af oplysninger om rent private forhold anses også som værende følsomme oplysninger. Det drejer sig om oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og lignende private forhold.

Vær i øvrigt opmærksom på, at hvis det du skriver, er meget krænkende, kan det være, at du overtræder straffeloven.

Anmeldelsespligt

Hvad er anmeldelsespligten?

I nogle tilfælde skal man give Datatilsynet besked om, at man behandler personoplysninger, og få Datatilsynets tilladelse hertil. Det kaldes at anmelde en behandling af personoplysninger.

Hvornår skal private virksomheder anmelde deres behandling af oplysninger til Datatilsynet?

Som udgangspunkt er det kun behandling af følsomme oplysninger, der skal anmeldes til Datatilsynet. Der gælder dog en række undtagelser hertil. Du kan læse mere om, i hvilke tilfælde, du skal anmelde en behandling af oplysninger til Datatilsynet [her](#).

Hvornår skal et forskningsprojekt anmeldes til Datatilsynet?

Private skal anmelde et forskningsprojekt til Datatilsynet, hvis man i forbindelse med projektet behandler følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om helbredsforhold, strafbare forhold og væsentlige sociale problemer. Anmeldelse til Datatilsynet skal ske via anmeldelsesblanketten "Privat forskning", som kan findes [her](#).

En offentlig myndighed skal anmelde et forskningsprojekt, hvis der i forbindelse med projektet behandles fortrolige oplysninger. Anmeldelse skal ske via myndighedens fællesanmeldelse eller paraplyanmeldelse, hvorfor der ikke skal ske anmeldelse direkte til Datatilsynet. Du kan læse mere [her](#).

For at skabe et overblik, har Datatilsynet lavet et flowchart, hvor du ved at svare ja eller nej på en række spørgsmål kan få svar på, om dit projekt skal anmeldes til Datatilsynet. Du finder oversigten [her](#).

Hvornår skal offentlige myndigheder anmelde deres behandling af oplysninger til Datatilsynet?

Du kan læse mere om reglerne for offentlige myndigheders anmeldelsespligt [her](#).

Whistleblowerordning

Hvad er en whistleblowerordning?

En whistleblowerordning har til formål, at personer med tilknytning til virksomheden kan orientere en virksomhed hurtigt og fortroligt om alvorlige forseelser – eller mistanke herom – der kan få betydning for virksomheden som helhed eller enkeltpersoners liv eller helbred.

Er det lovpligtigt at oprette en whistleblowerordning?

Det er lovpligtigt for nogle virksomheder at oprette en whistleblowerordning, mens det for andre virksomheder er frivilligt.

Visse typer af finansielle virksomheder skal efter lov om finansiell virksomhed have en whistleblowerordning. Tilsvarende gælder for visse revisionsvirksomheder efter lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder.

Derudover er visse erhvervsdrivende efter den nye hvidvasklov, der trådte i kraft den 26. juni 2017, forpligtet til at oprette en whistleblowerordning.

Ovenstående er blot eksempler på lovpligtige whistleblowerordninger, og Datatilsynet henviser herudover til den øvrige særlovgivning.

Krævet det en tilladelse fra Datatilsynet, hvis en virksomhed vil oprette en whistleblowerordning?

Ja, det kræver en tilladelse fra Datatilsynet, hvis en virksomhed ønsker at oprette en whistleblowerordning.

Både lovpligtige whistleblowerordninger og frivillige whistleblowerordninger kan anmeldes ved brug af blanketten WB1 (whistleblowerordning, hvor den dataansvarlige virksomhed er etableret i Danmark). Blanketten kan findes [her](#). Du kan læse mere om, hvornår blanketten WB1 skal anvendes [her](#).

Whistleblowerordninger i en koncern, hvor den dataansvarlige virksomhed er etableret i et tredjeland skal anmeldes ved brug af blanketten WB2. Blanketten kan findes [her](#). Du kan læse mere om, hvornår blanketten WB2 skal anvendes [her](#).

Klagemuligheder og kontakt til Datatilsynet

Hvordan kan jeg klage?

Datatilsynet fører tilsyn med, at offentlige myndigheder, private virksomheder mv. behandler personoplysninger i overensstemmelse med persondataloven.

Det er som udgangspunkt i første omgang op til den ansvarlige virksomhed, myndighed mv. at vurdere, hvorvidt behandling af oplysninger sker inden for rammerne af persondataloven.

Hvis du mener, at en offentlig myndighed, privat virksomhed eller lignende behandler oplysninger om dig i strid med persondataloven, bør du derfor i første omgang rette henvendelse til dem, få deres forklaring på sagen og bede dem om at tage stilling til din henvendelse.

Hvis det drejer sig om personoplysninger i forbindelse med et opslag på Facebook eller et andet socialt medie eller en debattråd på et debatforum, bør du kontakte den pågældende person, der står bag opslaget, få deres syn på sagen og bede dem om at slette eller fjerne oplysningerne.

Efterfølgende kan du overveje, om du fortsat har brug for at få Datatilsynets vurdering af sagen.

Du kan kun klage over behandling af oplysninger om dig selv og ikke om andre.

Du kan dog altid lade en anden klage på dine vegne, hvis du giver vedkommende en fuldmagt, ligesom du kan klage på en andens vegne, hvis du har en fuldmagt fra vedkommende.

Du kan finde Datatilsynets kontaktoplysninger og telefontider [her](#).

Hvordan klager jeg over en offentlig myndighed eller en privat virksomhed?

Hvis du mener, at en offentlig myndighed, privat virksomhed eller lignende behandler oplysninger om dig i strid med persondataloven, bør du derfor i første omgang rette henvendelse til dem, få deres forklaring på sagen og bede dem om at tage stilling til din henvendelse.

Efterfølgende kan du overveje, om du fortsat har brug for at få Datatilsynets vurdering af sagen.

Du kan finde Datatilsynets kontaktoplysninger og telefontider [her](#).

Hvordan klager jeg over et opslag på et socialt medie?

Hvis du ønsker at klage over behandling af personoplysninger i forbindelse med et opslag på Facebook eller et andet socialt medie eller en debattråd på et debatforum, bør du kontakte den pågældende person, der står bag opslaget, få deres syn på sagen og bede dem om at slette eller fjerne oplysningerne.

Efterfølgende kan du overveje, om du fortsat har brug for at få Datatilsynets vurdering af sagen.

Du kan kontakte Datatilsynet telefonisk, per e-mail eller brevpost, hvis du ønsker at blive vejledt om dine muligheder eller ønsker at klage over en behandling af personoplysninger om dig.

Du finder Datatilsynets kontaktoplysninger og telefontider [her](#).

Kan jeg klage over oplysninger om mig i medierne?

Mediernes behandling af personoplysninger er i vidt omfang undtaget fra persondataloven og Datatilsynets tilsynskompetence. I nogle tilfælde kan Pressenævnet behandle en klage. Du kan læse mere herom på Pressenævnets [hjemmeside](#).

Hvem skal jeg kontakte, hvis mit hemmelige telefonnummer er blevet offentliggjort på Krak?

Hvis en nummeroplysningstjeneste, fx De Gule Sider, Krak mv., offentliggør oplysninger om hemmeligt nummer, skal du rette henvendelse til dit teleselskab eller den pågældende nummeroplysningstjeneste, hvis du vil have stoppet offentliggørelsen. Hvis du har spørgsmål til eller ønsker at klage over en nummeroplysningstjeneste, skal du rette henvendelse til Energistyrelsen. Du finder Energistyrelsens kontaktinformation [her](#).

Jeg modtager spam. Hvem skal jeg klage til?

Hvis du vil klage over spam, skal du kontakte Forbrugerombudsmanden. Du kan læse mere på Forbrugerombudsmandens [hjemmeside](#).

Hvem skal jeg kontakte vedrørende helbredsoplysninger i patientjournaler?

Hvis du ønsker at klage over en sag om aktindsigt (indsigt) eller videregivelse af helbredsoplysninger efter reglerne i sundhedsloven, kan du kontakte Styrelsen for Patientsikkerhed. Du kan læse mere om muligheden for at klage til Styrelsen for Patientsikkerhed [her](#).

Mine oplysninger er blevet brugt i forbindelse med en sag ved domstolene.

Hvis du har spørgsmål til domstolenes behandling af personoplysninger kan du kontakte Domstolsstyrelsen for at høre nærmere. Du kan læse mere på Domstolsstyrelsens [hjemmeside](#).

Jeg er blevet udsat for identitetstyveri. Kan I hjælpe?

Hvis du har været udsat for identitetstyveri, fx ved at en anden person har misbrugt dit navn eller personnummer til at optage et lån, kan Datatilsynet ikke hjælpe dig. Du bør i stedet anmelde tyveriet til politiet.

Du kan læse mere om identitetstyveri på hjemmesiden www.borger.dk, hvor du også kan se 10 gode råd til, hvordan du minimerer risikoen for identitetstyveri.

Hvordan kontakter jeg Datatilsynet?

Du kan finde Datatilsynets kontaktoplysninger, telefontider mv. [her](#).